

Makói Független Újság

POLITIKAI NAPILAP

Felelős szerkesztő: Dr. Kiss Pál.
FELELŐS SZERKESZTŐ TELEFON-SZÁMA: 63.

Szerkesztőség és kiadóhivatal
Dessewffy-tér 7. szám alatt.

Telefon szám 124.
Hirdetéseket díjszabás szerint közlünk.

Kiadó és tulajdonosok:
Dr. Kiss Pál és Lepsits Kálmán.

Spórol a kormány.

Makó, nov. 3.

Az idei iskolai év kezdetén mi is megemlékeztünk már arról, hogy a makói belterületi állami elemi iskolába olyan sok növendék jelentkezett, ami legalább három új tanteremre a beállítását tette szükségessé.

Az iskola igazgatója mindjárt akkor felterjesztést intézett a tanfelügyelőség utján a kultuskormányhoz három új tanteremre a kinevezése iránt. Természetesen az igazgató megdönthetetlen statisztikai adatokkal mutatta ki felterjesztésében, hogy legalább három tanító szükséges a tanítás normális menetéhez, kevesebb a helyi beiskolázottaknak, esetleg a beiskolázott növendékek tanításának a hátrányára lesz.

A kulturkormány csak most, két hónapi késedelemmel döntött a felterjesztés dolgában. De most is csak úgy, hogy nincs köszönet benne.

A szükséges három tanító helyett csakis kettőt engedélyez s a két állásra is csak helyetteseket nevezett ki.

A miniszter nem törődik azzal, hogy ahol három tanító okvetlenül szükséges, ott semmiképpen se lehet elegendő kettő s még ezen túl is mindenáron spórolni akar akkor, amikor nem állandó, végleges tanítókat nevez ki még a kettőben se, hanem csak — helyetteseket.

Igazán ez az egy eset is ríká a kulturkép a mi egész állami igazgatásunkból. A katonaságra, meg a felesleges sine cura állásokra milliónyi, meg milliárdnyi többlet költségeket is csakugy dobál oda a kormány évenként a nemzet pénzéből, de ha arról van szó, hogy kulturánkat segítsük elő, akkor garasoskodnak s még a legégetőbb szükségleteket se fedezik.

Amikor három helyett most két tanítót adnak s ezeket is csak helyettesekként, évi 2740 koronát spórol meg a kultuszminiszter. Bizonyára úgy gondolkozik, hogy ez az összeg majdnem két baka évi kitarására lesz elég. Már pedig az sokkal fontosabb, mint akár száz tanító.

Mit törődnek Khuenék azzal, hogy most Makón két tanteremben két tanító előtt zsufoódik össze annyi gyermek, amennyit legalább három teremben három tanító tudna csak megfelelően tanítani. Sem egészségügygel, se kulturával nem törődnek. Mindenfelől összeigyekeznek spórolni azt a horribilis összeget, ami a katonai többlet kiadásokra kell. Még a kulturát is megfosztják jogától, mely azt követelné, hogy mindenek előtt ennek a szükségét kell kielégíteni.

Nem csoda, ha olyan hátramaradt az egész kulturánk, amikor

tisztára ez a legutolsó hamupipókéje egész állami igazgatásunknak.

Akiknek kezéré van bizva, tudatosan intézik ezt így. Mert bizonyos, hogyha kulturánk minél intenzívebb fejlődést nyerne s áldásai minél hathatósabban behatolnának népünk lelkébe, a mai osztályuralom, mely hatalmát legelsősorban a kulturától félheti, nagyon hamar megsemmisülne. Am ami ez uralom legfőbb támasza, a fegyveres erő, arra tulbóven áldoznak.

Bizonyos azonban, hogy lesz ez másképpen is. A népuralom s a nép parlamentje közeledőben van. Amikor majd, ami természetes, legfőbb törekvésünk az általános kultúra ápolása lesz. Mert az embereket igazi emberré legfőképpen a kultúra teszi.

kp.

A város téglái.

Meg a gazdátlan liba.

— Saját tudósítónktól. —

Makó, nov. 3.

Nem csoda, hogy a gazdátlan liba együvé kerül a város tégláival. Mert ezek a téglák is — szerzetesével valamennyi utcán úgy néznek ki, mintha senki se tartana számot reájok. Éppen olyan gazdátlanok, mint az a liba, melyről itt szó esik.

Ma Szobonya Miklós büntetőjársbíró előtt került egymás mellé a gazdátlan liba, meg a város gazdátlanok látszó téglái.

L. J. szegedi-utcai polgártársunk háza előtt, az aszfalt kiépítése után, szanaszét való rendtelenségben hevertek a téglák, miket az eddigi gyalogjáróból kiszedtek. Polgártársunk úgy gondolta, hogy mivel már azok nem kellene a városnak se, semmint ott elkallódnak, inkább pártját fogja ő s ólat épített belőle. És úgy tett, amiként gondolta. Kiadta a parancsot inasainak, akik aztán talicskára kaptak s esténként olyan szorgalmasan szedték össze s hordták be polgártársunk udvarára a város tégláit, mintha ez a legjogosabb eljárás lett volna.

Jó csomót szállítottak így be s egy sertésólat építettek ezekből az így szerzett téglákból.

Pákh Kálmán városi gazdasági szaktanácsoshoz azonban névtelen levél ment, amely tudtul adta a téglák behordását. Pákh a levelet a rendőrséghez tette át, kérve polgártársunk megbüntetését s a téglák elkobzását. A téglákat aztán kiszedték az ólból s vissza is vitték a város birtokába, L. J. ellen meg bünvádi eljárás indult — lopás miatt.

— Ma tárgyalta le Szobonya járásbíró ezt a büntető ügyet s összekapcsolta azzal, mely szintén L. J.

ellen amiatt indult, hogy egy kődörgő libát befogott az utcáról, meghízta s aztán megették. A libának nem jelentkezett ugyan jogos tulajdonosa, ezt a panaszt is névtelen levél hozta a hatóság tudomására.

A vádlott szépen beismerte mind két tettet s szánta-bánta bűnét. A téglára nézve különben azzal is védekezett, hogy azért hordta be, mert úgy látta, hogy mások is épp így cselekedtek.

A bíróság figyelembe is vette az enyhítő körülményeket s mindössze 40 koronára büntette L. J. polgártársat. Az ítélet jogerős.

Elnökválság küszöbén

Mire készül a kormány?

A kormány német szöcsövei által bejelentette a harcot, sőt szatirikus formában figyelmeztette az ellenzék szelidebb lelkű hívőit, hogy a béke lehetőségével ne is kecsesgessék magukat. Ez a fenhéjázó modor nem lepte meg az ellenzék tagjait, de nagyobb örömet a kormánypárti berkekben sem, mert míg az ellenzék vidit iam alios ventos, a kormányt támogató többség annyira megszokta az üres szópuffogatásokat, hogy most már a legjobb akaratl sem mer hinni nekik. A példabeszéd gyermekéhez hasonlóan a kormány addig ijesztgeti az ellenzékét az erőszakkal, amíg majd maga fulad bele az általa teremtett helyzet mocsarába.

A kormány állítólagos terveibe már csak azért sem hihetünk, mert okos politikus nem durrogatja el előre puskaporát s nem jár előre esztelen diadalmi táncot. Mert a kormánypárti táborban manapság mást sem lehet hallani, mint hogy a kormánynak pompás terve van, hogy ilyen-olyan eszközökkel fogja majd az ellenzéki küzdelmet letörni s aztán jön a csendes, háboríthatlan béke, a kleroszakolt nyugalom a még három évig tartó mandátum birtokában. Ez a tábor nem gondolkozik, csak tele szájjal habzsolja a félhivatalosok üres kombinációit, melyek közül a miniszterelnök „isten segítségével” akarja az igazat kikeresni. Csak-hogy a miniszter inók ur is ember s könnyen megeshetik, hogy a sok kombináció közül a legrosszabbikat fogja kiválasztani. Ha Tiszára hallgat, feltétlenül ez lesz a végzete.

Igy még mindig tartja magát az a hír, hogy a kormány már a jövő hét elején bejelenti a parallel ülések tartását. Mások szerint a kormány tagjai csak mai értekezletükön fognak határozni afőlt, hogy elfogadják-e Tiszának ezt a kevés józanságra valló tervét, vagy helyette pusztán arra szorítkozzanak, hogy az elnökséggel szigorubbán

kezeltessék a házszabályokat. E szerint egyszerűen megváltoztatták a napirend sorrendjét s az elnöki előterjesztéseket s így a névszerinti szavazásokat az ülés végére hagynák. A házszabályok azonban apodiktice kimondják, hogy a másnapra halasztott névszerinti szavazásokat a következő ülésen kell elintézni. Ha tehát az elnökség így kezeli a házszabályokat, a kormány terve azonnal csüörtököt mond, mert a máról holnapra halasztott névszerinti szavazások automatikusan kiszorítják a véderőreform tárgyalását. Hátra van még a házszabályoknak Tisza szellemében való erőszakos kezelése, erre pedig a jelenlegi elnökség nem kapható.

Ha azonban a kormány mégis, a törvény rendelkezése dacára a házszabályok erőszakos kezelését kívánja és azt akarja, hogy az elnökség ne a saját belátása szerint, hanem az ő szándékai szerint kezelje a házszabályokat, Berzeviczy azonnal lemond állásáról. Hír szerint ez már a hétfői vagy keddi ülésen meg is fog történni. Náway Lajos tegnapi kijelentése szerint az alelnökök mindaddig állásukban maradnak, amíg az elnökválság elintézve nincs. Ez maga is elég garancia arra, hogy hivatalban maradásuk alatt a kormány erőszakos eszközökhöz nem nyulhat.

Ily körülmények között a kormány számára aligha marad más hátra, mint megadni magát sorsának s várni, amíg a feltétlen bekövetkező ex-lex még tarthatatlanabbá teszi helyzetét.

A «Fremdenblatt» az erőszakról.

A «Fremdenblatt» mai számában kommentálja a normális tárgyalásra irányuló akció meghiusulását és a következőket írja: Ha most megkezdődik az aktív ellenállás az obstrukcióval szemben, úgy az ellenzék nem panaszkodhatik, hogy nem adtak neki elég alkalmat arra, hogy jobb belátásra jusson és abbahagyja a technikai obstrukciót. Ha a magyar képviselőház hétfői ülésén a passzív ellenállás korszakát lezárja, hogy az aktív ellenállást kezdje meg, úgy ez nem erőszak, nem az ellenzék jogainak megrövidítése. A házszabályok semmi sérelem sem esik. Csak a visszasságok és rendelkezések fognak meggátolni. A házszabályokat az obstrukcióval szemben másként kell kezelni, mint rendes ellenzék ellen. Ezt a magyar kormány és a többség is belátja végre és elhatározta, hogy így értelemben cselekszik.

A függetlenségi és 48-as párt értekezlete.

A függetlenségi és 48-as párt — mint azt a „Pol. Hir.” jelenti — hétfőn délután hat órakor értekezletet tart, melynek tárgya a költségvetés tárgyalása.

Családirítás Nadabon.

Gyilkos gazdalkodó.

(Saját tudósítónktól.)

Makó, nov. 3.

Az aradmegyei Nadab községben szombaton este véres családi dráma történt. Egy jómódu nadabi gazdember lelőtte elváni készülő feleségét, annak apját, majd pedig saját magát végezte ki rettenetes módon. A község lakossága nem is lepődött meg a gyilkos véres boszúján, mert a község legduhajabb embere volt.

A gyilkos Hajka Péter nadabi jómódu fiatal gazda boldog családi életet folytatott a szép Buha Rozália nevű feleségével, míg a rokonai a fiatal párt egymástól el nem idegenítették, aminek az lett a következménye, hogy az asszony a napokban otthagya a férjét és visszament a szülei házába. Buha Mihály, a fiatal asszony édesatyja, szét akarta őket egymástól örökre szakítani, válópórt indított a leánya férje ellen, hogy a leányát ismét férjhez adhassa.

Hajka Pétert nem nagyon bántotta a dolog. És már-már bele is nyugodott a sorsába.

Hajkáné szülei és fivére kíséretében szombaton ebéd után átment Nadabra, hogy férje lakásáról hazavigye holmiját. Hajka Péter látszólag szívesen megengedte, hogy kikeresse a cökmököt. A család bement a szobába s ő meg az eresz alá húzódott. Majd elővette tültött revolverét s a levegőbe sütötte. A társaság a szobában nagyon megijedt a lövés zajától. A fiatal asszony kifutott az udvarra. Alig lépett ki az ajtón, eldőrdült a második lövés, mely az asszonyt találta. De nem esett össze, hanem kiszaladt az utcára s segítségért kiabált.

Ezalatt kijött a szobából Buha Mihály is, akire szintén rálőtt a gyilkos férj. Buha megrezgett, tovább szaladt, de a kapunál holtan esett össze, a golyó hónaalján keresztül szívére érte.

Ezután Hajka hátraszaladt a kertbe. Az udvar akkorra már telve volt kíváncsiakkal, akik a gyilkos keresésére indultak. Alig tettek pár lépést, megtalálták Hajkát, aki nagy vértócsában feküdt egy szalmakazal alján. Megborzadva ugyanis bűnétől, felmetszette a hasát, úgy, hogy belei kifordultak.

A község előjárósága azonnal jelentette az esetet a kir. ügyészségnek, ahonnan tegnap kiszállt Moróca Dénes ügyész és Auszterweil László dr. törvényszéki orvos.

Hajkáné csak tegnap reggel halt meg s a gyilkos életét meglehetősen volna menteni, hogy itt számoljon be bűnéért. Azonban nem volt az egész környéken egy orvos, aki ápolás alá vette volna. Mire a törvényszéki orvos kiérkezett, akkora Hajka elvérzett s nem lehetett rajta segíteni. Így tehát vele együtt három áldozata van a nadabi vérengzésnek, mely az egész környéken nagy izgalmat keltett.

Üzleti kiszolgálásra felvétetik

két leány

Iritz Sámuel özvegy cégnél.

Egy tisztességes jóra való gyermektelen özvegy asszony, ki a háziteendőiben segítene

ingyen lakást

kaphat. Továbbit a kiadóban.

Olasz-török háború.

Konstantinápoly, november 3.

Benghasiból odaérkezett jelentések szerint az olaszok a várostól két óra járásnyira hajógyűk fedezete alatt csapatokat szállítottak partra. Mindazonáltal az egyesült törökök és arabok Sakhir bej vezetése alatt oly sikerrel támadták az olaszokat, hogy azok kénytelenek voltak a hajókra visszamenekülni. A nagy vihar miatt azután a hajók is a tengerre kényszerültek. A Benghasiban levő olasz csapatok követelik a tisztjeiktől, hogy vigyék őket vissza a hajókra, mert nem maradhatnak a városban, melyet a törökök és arabok együttesen ostromolnak, ha őket a flotta nem védelmezi. Enver bég megérkezése után átvette a hadműveletek vezetését és máris elérte azt, hogy a város körül van zárva.

Holnap, szombaton este 9 órakor

Nagy tombola-estély

az

„Otthon”-kávéházban

Kitűnő italok. - - Hideg bufit.

o Puresi Károly zenekarának o

o o nagy hangversenye. o o

A közönség szíves érdeklődését és

megjelenését kéri

Weisz Jenő, kávéháztulajdonos.

Naponta friss Nagyszentmiklósi BAKSÓR kapható Erdely József Barcsay utcai vendéglőjében.

Öngyilkossági kísérlet.

Az eladósodott tudósító.

— Saját tudósítónktól. —

Makó, nov. 3.

A Császárfürdő egyik kabinjában ma délelőtt mellbélőtte magát Gál Béla, a Magyar Folyam és Tengerhajózási részvénytársaság hivatalnok. Gál a családjával Ujpesten a Kossuth-utca 52. számú házában lakott. Könnyelmű, költelező természetű ember volt, a ki boldogtalan családi életet élt. A hivatalában folyton előlegeket, segélyeket, tisztviselőtársaitól váltó aláírásokat kért és meg is pumolta a kollégáit.

A boldogtalan családi élet és az eladósodás elkeserítette Gál Bélát, aki ma délelőtt a Császárfürdő 3. számú kabinjában magára lőtt; súlyos sérülésével az Irgalmasok kórházába szállították.

Több levelet találtak a kabinban. Az irások a feleségének, a fiának, Gál Jenő távirásznak, aki a nyugati pályaudvar postahivatalában dolgozik, dr. Domony Móricnak, a Magyar Folyam és Tengerhajózási Társaság vezérigazgatójának és a rendőrségnek szólnak, a rendőrségnek szóló levélben a következőket kéri:

Ne keressék tettem okát, megirtam felettes igazgatómnak. Utolsó kérésem, hogy ne boncoljanak, a sajtóval se közöljék öngyilkosságomat, mert nem akarom. Családomat kíméletesen értesítsék. Gál Béla. U. i.

Kíméletesen értesítsék családomat, mert feleségem gyermekeivel együtt megmérgezi magát.

NAPI HIREK

Tájékoztató.

Naptár. November 4. Szombat. Római kath. Borr. Károly Gör. kath. Október 22. Abercz pk. — Nap két óra 48 perckor, nyugszik 4 óra 38 perckor.

Időjárás. A budapesti meteorológiai intézetnek Makóra érkezett jelentése szerint a következő időjárás várható: Változó, felhős idő várható, lényegtelen hőváltozással és elvéve esővel. — Sürögnyrogzás: Vátozó, enyhe, elvéve csapadék. Déli hőmérséklet: 11:2 fok Celsius.

— Tiszteletbeli főügyész. Jakabffy István mielőtt elhagyta főispáni állását, tiszteletbeli főügyész névezte ki Petrovics Aurél dr. nagylaki ügyvédet. Ugy látszik, ez volt a főispánnak hattyudala.

— Uj állami tanítók. A kultuszminiszter Muruseán Sándor tanítót és Nyilasi Mária tanítónőt a makói belterületi állami iskolához az 1911-12 iskolai évre kiegészítő helyettes tanítókká nevezte ki. Az új iskola, a hol a most kinevezettek tanítani fognak, az Eötvös-utcai Grünstein-féle házában lesz elhelyezve és pedig I-II c és II-III c összevont osztályokkal. Az iskola kedden, 7-ikén nyílik meg.

— Virilisjog átruházás. Özvegy B. Szücs Jánosné Makóvárosánál meglévő virilis képviselői jogának gyakorlását az 1912-ik évre Kékényessy Gézára, Nagy György Károlyné pedig K. Nagy Károlyra ruházta át.

— A fogyasztási számadások felülvizsgálása. A város képviselőtestülete még a múlt évben kimondta, hogy a fogyasztási adóhivatal számadásait hat évre visszamenőleg, a miniszteri számvevőség által felülvizsgálattja. Minthogy azonban ezeket a számadásokat már a törvényhatóság is jóváhagyta, a tanács indítványt tesz a legközelebbi közgyűléshez a számadások felülvizsgálását kimondó határozatnak hatályon kívül helyezése iránt.

— Kolera a szomszédokban. Torontálmegye Felső Ardó községében a kolera kiütött. Több megbetegedés és három haláleset történt.

— A Komlósi-utféli iskola ügye. Többször megirtuk már, hogy a fölötte hatóság utasította Makóvárosát a rozoga állapotban levő Komlósi-utféli iskola kijavítására. Minthogy azonban a városi tanács ezzel az intézkedéssel az említett iskola tulsufaltságán mit sem segített, azért indítványt terjeszt a városnak legközelebbi közgyűléséhez két új iskola építése iránt. Az új iskolák közül az egyik 18 és 20 kilométer közötti, a másik pedig a 23 és 24 kilométer közötti területen épülne.

— Regula a királyhoz. Az edelényi rablógyilkost, ifj. Regula Edét a miskolci esküdtbíróóság tudvalevőleg kőtelhalálra ítélte. A védője kegyelmi kérvényt szerkesztett, mely a király elé kerül s amelyet Regula maga irt le a falgalmazvány után. A felségfolyamodás befejező része így hangzik:

Megtört lélekkel, összeroskadva, szívfájdalmak között, ártatlan áldozataim kintó emlékével mardosott lelkiismerettel kértem az emberek és bíráim bocsánatát. Most ezt megismételtem Felséged előtt. Felségednek a mindenható Isten olyan magas életkort engedett, amely közel jár a patriarehák, korához. E magas életkorban a köznap élet itélete fölött álló bölcsességét és könyörületes sze-

rető szívet is tapasztaltuk mi, alattvalói; de tudjuk azt is, hogy Felségedet az élet sokszor megpróbálta, lesújtotta és Felséged a legjobban tudja átérzeni azt, mit jelentene az ellenem szóló ítélet végrehajtása szerencsétlen szülőimre nézve. Ezért imára kulcsolt kezeikkel esedezem: legyen Felséged irgalommal irántam és változtassa át a halálos ítéletet életfogytig tartó fegyházzá. Hátralevő életemben vezekelni akarok bűnömért és családommal együtt imádkozni a jóságos istenhez Felségedért.

— Az ovodák államosítása. Megemlékeztünk már arról, hogy a miniszter a makói ovodákat államosította. Most a városi tanács Pákh Kálmán városi gazdasági szaktanácsost bízta meg az ovodák átadásával.

— Tombola az Otthonban. November hó 4-én szombaton este 9 órakor ismét tombola-estély lesz az Otthon-kávéházban, a melynek szép és értékes nyereménytárgyait Vidor Manó óras- és ékszerész kirakatában lehet megtekinteni. Kedvesen szórakoztató, mulatságos esték ezek, a melyeket szívesen keres fel az intelligens közönség is minden alkalommal. Az estélyen Puresi Károly mutatja be legújabb s legjobb zeneszámaint.

— A városi széképület javítása. A városi széképület javításának költségeire nézve a vállalkozók ma adták be az első kereseti kimutatást, mely 15000 koronát tesz ki.

— Gyógyszertár átvétel. A Szt. István-téri Bessenyei-féle gyógyszertár máol kezdve Jenei Székely Lajos gyógyszerész tulajdonába ment át, a gyógyszertárt a tulajdonos személyesen fogja vezetni. Jenei Székely Lajos nem ismeretlen ember Makón. Több éveken át vezette az egyik legelőkelőbb makói gyógyszertárt s mint kiváló szakember garanciát nyújt afelől, hogy a közönség igényei minden tekintetben ki lesznek elégítve.

— A talicskások megrendszábrályozása. Megemlékeztünk már arról, hogy Rákossy Gyula rendőrkapitány indítványt adott be a városroshoz, hogy a közönség tiltassék el a talicskáknek a járdán való tolasától. A városi tanács mai ülésén tárgyalta a rendőrkapitány indítványát, de benne érdemleges határozatot nem hozott, hanem kiadta azt véleményezés végett a főmérnöknek.

— Betöréses-lopás Battonyán. Az éjjel Battogyán ismeretlen tettesek betörték Kínál Béla házába és onnan 300 korona készpénzt és 500 korona értékű ékszert loptak el. A tetteseket nyomozza a csendőrség.

— Nagy vérengzés kinában. Pekingbe érkezett hivatalos jelentések mondják, hogy a Szenben táborozó császáriak segítségére küldött ezred föllázadt. A lázadó katonák megölték dandártábornokukat és legyilkoltak több mint ezer mandsut, köztük a kormányzót és családját. A kormányzó palotáját elpusztították.

— Kóbor cigányok garázdalkodása. Lakatos Pál, Lakatos Angyel és Lakatos György kóborcigányok a esütörtöki hetipiac alkalmával Nagylakon a Klein Mór üzletéből többféle árut loptak, de rajtavesztettek, ezért megindították ellenök az eljárást.

— Brothers Nagara. A világhírű torony kötélművészek, kik a févilágot beutazták szenzációs mutatóványaikkal és így Makóváros népének is bemutatják a szabad ég alatt a Korzó-szálloda előtti téren szombat, vasárnap és hétfőn délután 4 órakor hajmeresztő mutatóványaikkal szórakoztatják a közönséget. Hétfőn játékoncélú előadást tartanak.

Az olasz-török háboru. Egész Európát váratlanul érte az a háboru, a melyet Olaszország indított Törökország ellen, az afrikai Tripolisz birtokáért. Bizony egy cseppet se rokonszenves Olaszország erőszakos fellépése, mindenki rabló-támadásnak minősíti a háboru megindítását s valószínű örömet keltett az a hír, hogy a törököknek sikerült visszavenni Tripoliszt. Az élelmes, sőt vakmerő Pathé francia társaság az eddigi ütökéből öt-hatot megtudott örökíteni s ezek a szenzációs képek már a szombat esti előadásra színterülnek a makói Uránia-színházban. A közönség érdeklődése természetesen óriásira eszigázódott fel s bizonyos, hogy a szenzációs képeket nálunk is zsúfolt házak nézik végig.

Kukorica tolvaj. Náci János esanádpalotai ember feltörte a Madár Lajos kotárkáját és onnan 8 métermáza kukoricát ellopt. A nyomozó esendőség a zsákok alapján kinyomozta a tettest, azért megindították ellene a büntető eljárást.

Többszörös betörő. Az elmúlt héten Esanádpalotán több üzletbe betörték és mindenünnen 60-70 koronát elvittek. A esendőség ma a tettest Nagy István fiatal suhanc személyében kinyomozta és feljelentették az ügyészségnek.

Dohánycsempészek. A mezőkövácsházi esendőség az éjjel elcsipte Köteles Pál és Batka János nevű makói embereket, mikor 57 kiló szűzdohányt akartak Makóra behozni. A dohánycsempészek ellen megindult az eljárás.

Anyakönyvi hírek. Házasságra jelentkeztek: Koekás Imre Erdei Juliannával, Fodor János Tamás Rozáliával, Bencze János Tamás Zsuzsannával, Sipos János Bökönyi Rozáliával, Joó Sándor Kis Máriával. — **Elháltak:** Czene Imre 2 éves, Kis Sándor 4 hónapos, Szabó Rozália özv. B. Nagy Jánosné 52 éves, Bércsök Julianna K. Kis Tamásné 70 éves, Surányi Antal 7 hónapos korában.

Makói Uránia-színház.

Nagy szenzáció a makói URÁNIA-színházban!!

Szombaton este 8 órakor színterül:

Az olasz-török háboru.

A párisi Pathé-társaság óriási felvételei a tripoliszi harcokról.

Ezenkívül nagyszabású ünnepi műsor: Az órgróf. Dráma. A szerelem bolondjai. Nevetetők. Cervin környéke. Gyönyörű látkép. A kis detektív. Kacagatók. Közokok. Szomorú történet. A titokzatos láda. Humoros.

Helyárak: I. hely 80 fillér, II. hely 60 fillér, III. hely 30 fillér. Karzati ülőhely 50 fillér, Karzati állóhely 20 fillér. Gyermekek az I. és II. helyen a helyárak felét fizetik.

Tisztelettel:
Az igazgatóság.

Egy jó magaviseletű **fiu** azonnal felvétetik.

Kezdő havi fizetése 12 korona.

Utolsó évben havi fizetése 20 korona.

a Makói Független Ujság nyomdájában.

Élelmes kisasszonyok.

Amerikában hogy szerzik a völegényeket?

— Saját tudósítónktól. —

Makó, nov. 3.

Egy amerikai leányzó érdekes és nem mindennapi módon jutott völegényhez. Valami eldugott faluskában élt az édesanyjával, aki baromfitegyéssel foglalkozott. Nemrég történt, hogy a leány újabb tojásszállítmányt indított utra a nagyvárosba s a becsomagolt tojások közzé becszattotta azt a tojást is, a melynek héjára ezeket a szavakat karcolta rá:

„Edith Putnam — New-Jersey állam. Tizenkilenc éves, a szeme kék, a haja szőke.” Nyolc nap múlva levelet kapott a következő tartalommal: „Üzenetét ma reggel vettem kézhez reggelizés közben. A tojás kitűnően ízlett és egész nap a kegyed szép kék szemén járt az eszem. Szeretem önt! Szerdán érkezem!” — Nem bánta meg, mert a leány csakugyan szép és a romantika házassággal végződött.

Talán még ennél is különösebb a miss Ivy Chudleigh esete. Egy gyümölcszállító cég szolgálatában állott a kisasszony, aki szörnyen unatkozott a vidéki városban. Talán csupa szórakozásból, azt a tréfát követte el, hogy a továbbításra készen álló almák közé becseszte az arekét, amelyre előbb a következő szavakat írta: „Merre vagy? Ki vagy, kinek a kezébe kerül ez az alma. Irjon nekem, hiszen annyira unatkozom — egyedül?” A válasz megérkezett Angolországból: rövid volt, de velős: csak annyi, hogy már utban is van. Meg is érkezett a fiatal ember, a kinek „meglátni és megszeretni a leányt, csak egy pillanat műve volt.” — És egy pár lett belőlük!

1000 mm. elsőrendű

here-széna,

2 kazal here-szalma eladó, Iritz Sámuel özv. cégnél.

TÖRVÉNYKEZÉS.

§ **Ami nem becsületsértés.** Nem közönséges becsületsértési perben hozott felmentő ítéletet a budapesti bíróság. A panaszos egy Salamon Márton nevű ur volt, a vádlott pedig Reismann Sándor, kávéházi tulajdonos. Salamon leült Reismann kávéházában az asztalhoz, de alig ült ott pár percig, a kávé elhívta, hogy a telefont keresik. Salamon el is ment telefonálni, de csakhamar azzal jött vissza, hogy nem ő az, akit keresnek. Mikor azonban vissza akart ülni a helyére, már elfoglalva találta. A szomszéd vendégek gunyosan mosolyogtak, egyik-másik meg is sugta neki, hogy már velük másokkal is megtörtént az ilyesmi, mert a kávéházban ürügynek használják a telefont hívást arra, hogy valamely vendéget helyéről eltávolítsanak és mást ültessenek le. A bíróság Reismant felmentette, kimondva, hogy boszantó és udvariatlan tréfáról lehet ugyan szó, de nem becsületsértésről, amit paragrafus útján megtorolni lehetne.

Regény.

Ezerszer a halál torkában

(Egy idegen földrészekbe szakadt magyar ember csodás kalandjai.)

Elbeszéli: D. maga. (82)

IX.

A vértörő.

Első szivtépő fálmam lecsillapult a viszontlátás szívélyes kitörő forróságával szemben, kissé nyugodtam kérlelhetően sorsombaa. Keresztül estem az orrnak a vállhoz dörzsölése szokásos ceremóniáján, pedig majdnem mindegyik jelenvolt benszülő kifejezte a saját személyes örömet, hogy viszontláthat bennünket. Majd kérdésekkel ostromoltak bennünket, mert most már ny utazók voltunk.

Nagy konyhót pitétek haladék nélkül s a feketét vetekedtek egymással és elhalmoztak hallal, teknősbékával, gyökérrel és tojással.

Aznap este óris estélyt csaptak a tiszteletemre s a feketék mindenfelé nagy örömlüket nyilvánították visszatérésem fölött, a melyről persze nem is álmodtak, hogy önkénytelen volt. Az emberi természet, mint tapasztalham, egyforma az egész világ kerékességén s egyik oka meleg üdvölsémmek az volt, hogy az én fekete émet épen akkor keményen megverte egy szomszédos törzs.

S meg voltak róla győződve, hogy ha én segtem őket a megtorlásban, okvetlenül borzasztó megfenyítésben részesítik ellenségeiket.

Időközben, mint mondám, némileg beletörődtem sorsomba, beleéveztem, hogy versem őket közelebbi csatájok an oly feltételek alatti, hogy két paizshordót adnak mellém, kik megvédjenek az ellenség dárdáitól. Ez volt az első eset, hogy hadműveletre vállalkoztam barátaimmal, feletem tehát magamban, hogy a vállalkozásnak nem szabad meghusznia s tekintélyemnek csorját szenvednie. Mindenek előtt kijelenttem, hogy paizshordóimma a törzs legtapasztaltabb két emberét választom. Nagy vetekedés volt e két diszálásért s egész sereg harcos bemutatla ügyességét előttem.

Végre két tetemes fickót választottam, néleg Warrigát és Bommerát, kik egy héten át napoként különböző hadgyakorlatokat tartottak barátikkal. Al-leseket készítettek egész dárda-özönt dobáltak rám, melyeket ügyes védőim azonban egytől-egyik felfogtak.

Én mindössze acél baltámmal és nyilammal voltam felfegyverkezve.

Valóban sokasem tudtam semmire vinni a dárdával és paizs-

zsal és tudtam, hogy ha ezeket ügyetlenül kezelem, rögtön tekintélyemet vesztem a feketék előtt.

Egy vagy kéthéti gyakorlat és állítkezések után elég biztosnak éreztem magamat két védőm társaságában, erre aztán elkezdtem szervezni a sereget, hogy az ellenség ellen vezessem.

(Folyt. köv.)

Közgazdaság.

Gabona árak:

Buza:	22-40	22-80	K.
Kukorica:	20-	20-40	"
Árpa:	17-50	- - -	"
Zab:	18-	- - -	"

Az árak 100 kilogrammonként értendők.

Hagyma árak:

Vöröshagyma:	14-	- -	K.
Foghagyma:	16-	17-	"
Dugnagyma:	19-	- -	"

A hagyma árai 100 kilónként értendők.

Az „ÓRANGYAL“

disztemetkezési vállalat

tisztelettel tudatja a n. é. közönséggel, hogy temetkezéseket, temetésekhez való gyászcikket a legegyszerűbbtől a legfényesebbig — a mai modern kor és ízlés szerinti kiállításban — a legszolidabb árban eszközöl. Ravatalozásért és gyászokocsért külön díjjal nem számíttatik. Tölgyfa kereszték és fejfák a legolcsóbb árban szereshetők be nálam. A névfelirat arany és ezüstözéséért külön díjat nem számítok fel.

B. pártfogást kérve:

özv. Gyurik Lajosné,
Kenyér-piac. (Tőkey-házban.)

Megérkeztek Makó városába

Brothers Niagaras

a világhírű toronykötél művészek kik a Korzó szállodatól a Böhm ház végéig 3 emeletes magasságban kifeszített dróton különböző produkciókkal fogják a makói nagyközönséget szórakoztatni. Záradékol kerékpáron is hajtanak a magasán kifeszített dróton. Az előadások csak 3 napig tartanak szombaton, vasárnap és hétfőn.

Hétfőn nagy jötekonny előadás.

Délután fél 4-6-ig, vasárnap délután 3-6-ig tart.

Kérjük a n. é. közönség szives pártfogását. — Kiváló tisztelettel:

Brothers Niagaras.

Biztos sikert érhet el, aki venni, bérelni, eladni, bérbeadni, bármit ismertté

tenni vagy érteni akar a Makói Független Ujság hirdetései útján.

Rikkancsok felvétetnek a kiadóhivatalban.

Gyógyszertár átvétel!

Ezennel szíves tudomására hozom a nagyközönségnek, hogy Besenyei Dezső urtól, a róm. katolikus templom mellett, a Szt. István-téren levő

gyógyszertárat megvettem s ezentul személyesen fogom vezetni.

Raktáron tartok mindennemű bel- és külföldi különlegességeket, kötszereket, stb. stb. Raktáron nem lévő dolgokat, a legrövidebb idő alatti meghozatok.

A nagyközönség szíves támogatását kéri: Makó, 1911. nov. hó.

JENEI SZÉKELY LAJOS

(162) gyógyszerértulajdonos.

Egy jó órát szerezhethet magának

vagy divatos arany- és ezüst ékszereket m. kir. fémmel ellátva rendkívül jutányos árak mellett.

Menyasszonyoknak és vőlegényeknek 10 százalék árengedmény. Erős vasuti és munkás órák pontosan beszabályozva jóállás mellett. Régi nagy tört. aranyat a legmagasabb árban veszek vagy új tárgyakra becserelem. Különlegességek divatos női órákban és ékszerekben. Midőn biztosítom a n. é. közönséget a legerősebb kiszolgálásról, b. pártfogásukat kéri

VIDOR MANÓ órás- és ékszerész (20)

Makó, (főtér) az „Otthon“-kávéház mellett.

NŐI FELÖLTŐK ÓRIÁSI VÁLASZTÉKBAN!

(141) Szörmeárúk, boák, muffok a legegyszerűbbtől a legfinomabb kivitelig.

Legújabb divatu

női- és leánykalapok!

Posztó, tiber, selyem, bársony- és gyászkalapok állandóan raktáron.

Diszítések és alakítások **Pártos E. és Tsa** Makó, Főtér, (az Otthon-kávéház mellett)

Legújabb őszi- és téli ujdonságokban;

színes angol áruból, posztóból, bársonyból és selyem-plüssből

o o Bébé- és leányköpenyek, felöltő különlegességek. o o

Mértékszerű rendelek elsőrangú munkásokkal saját műhelyünkben a leggondosabb kivitelben készülnek.

Menyasszonyi kelengyék! Fehérneműek!

Agynemű, francia és angol párna, ing, hálókabát, nadrág- és fűzővédő, paplan lepedő!

Csecsemő kelengyék.

Keresztelő párnák,

fejkötők és himzet

piqe paplanok.

Női bluzok a legizlésebb kivitelben.

Kiadó ház.

Lorovics-sugaruton épült új házban, melyben van három szoba és előszoba a szükséges mellék helyiségekkel, november 1-től kiadó.

Dr. Kiss Pál
ügyvéd.

Különleges pálinka-árjegyzék.

5 éves kajszin-barack pálinka literje 1 frt. 50 kr.,

10 éves kajszin-barack pálinka literje 2 frt.

Valódi ó-törköly pálinka literje 1 frt. 20 kr.

Iritz Sámuel özv. cégnél
Valódiságot szavatosságot vállal cég.

MAKÓI FÜGGETLEN UJSÁG

KÖNYVNYOMDA.

Készülnek :

Rovatos ivenk,
Számlák,
Zárszámadások,
Üzleti kártyák,
Árjegyzékek,
Kereskedelmi
nyomtatványok,
Névjegyek,
Szóró-cédulák,
Falragaszok.

Telefon-szám: 124.

Izléses kivitelű, hibátlan, tiszta munka. Ajánlja az újabb időben a mai kor igényeinek teljesen megfelelően villanyerőre berendezett műintézet, mely a modern technika vívmányai szerint készít a legegyszerűbbtől a legdiszesebbig mindennemű nyomtatványokat.

Magyar gyártmányu papiros-raktár!

A MAKÓI FÜGGETLEN UJSÁG

POLITIKAI NAPILAP

kiadóhivatala a legjutányosabb áron vesz fel hirdetéseket.

Készülnek :

Irodalmi művek,
Folyóiratok,
Hirlapok,
Doktori
értekezések,
Iskolai értesítők,
Körlevél,
Meghívók,
Táncrendek,
Levélfek.

Telefon-szám: 124.

Nyomatott a „Makói Független Ujság“ villanyerőre berendezett műintézetében Makón.